

Program „Rodzina 500+” a podaż pracy kobiet w Polsce

notatka prasowa (aktualizacja: 22.03.2018)

91-103 tys. kobiet zrezygnowało z zatrudnienia lub poszukiwania pracy na skutek programu „Rodzina 500+” między III kwartałem 2016 r. a II kwartałem 2017 r. To jeden z głównych wniosków z ekonometrycznej analizy danych GUS zrealizowanej przez ekspertki Instytutu Badań Strukturalnych (IBS) i Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD). Poniżej przedstawiamy główne wnioski z badania.

Wykorzystując dane z Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności prowadzonego przez GUS, Iga Magda, Aneta Kiełczewska i Nicola Brandt porównały zmiany w aktywności zawodowej kobiet uprawnionych i nieuprawnionych do świadczenia 500+. Wykorzystując ekonometryczną metodę *difference in differences* porównały trendy w decyzjach zawodowych kobiet uprawnionych i nieuprawnionych do świadczenia przed i po wprowadzeniu programu. Dzięki zastosowanej metodologii mogły odseparować wpływ programu „Rodzina 500+” od innych czynników wpływających na dezaktywizację zawodową kobiet między III kwartałem 2016 roku a II kwartałem 2017 roku.

Autorki badania wskazały, że na skutek wprowadzenia świadczenia 500+ aktywność zawodowa kobiet z dziećmi jest niższa o ok. 2,4 punktu procentowego od poziomu, jaki mogłaby osiągnąć bez wprowadzenia programu. Oznacza to, że w ciągu roku od rozpoczęcia pierwszych wypłat w ramach programu „Rodzina 500+” (tj. do połowy 2017 roku) ok. 91 tys. – 103 tys. kobiet zrezygnowało z zatrudnienia lub z poszukiwania pracy. Ze względów metodologicznych oszacowanie dotyczy kobiet z 1 lub 2 dziećmi, przez co powinno być traktowane jako dolny próg skali dezaktywizacji zawodowej kobiet. Efekt nasilał się w czasie – w I i II kwartale 2017 roku aktywność zawodowa kobiet byłaby o 3 punkty procentowe wyższa gdyby nie wdrożono Programu „Rodzina 500+”. W początkowym etapie efekt był silniejszy wśród kobiet żyjących z małżonkami/partnerami. W 2017 roku ujawnił się także wśród samodzielnych matek. Silniejsze zmiany dotyczyły kobiet o niższym poziomie wykształcenia i tych mieszkających w miastach od 20 do 100 tys. mieszkańców.

Sytuacja matek na rynku pracy

Celem programu „Rodzina 500+” jest zwiększenie dzietności i zmniejszenie ubóstwa wśród rodzin z dziećmi. Negatywny wpływ programu na aktywność zawodową kobiet jest zgodny z oczekiwaniami wynikającymi z teorii ekonomicznych oraz przykładów innych krajów. Wzrost dochodów spoza pracy, jakim jest świadczenie „Rodzina 500+”, zmniejsza finansową atrakcyjność zatrudnienia oraz osłabia bodźce do poszukiwania pracy – jest to tzw. efekt dochodowy.

W ostatnich latach sytuacja na rynku pracy w Polsce poprawiała się. Od 2013 roku stopa bezrobocia sukcesywnie malała. Jednak w 2016 roku wśród kobiet spadek ten w wyrażnie większym stopniu wynikał z zaprzestania poszukiwania pracy i przejścia do bierności zawodowej. Współczynnik aktywności zawodowej kobiet w wieku 20-49 ogółem nie zmienił się znacząco. Jednak podczas gdy w przypadku mężczyzn i bezdzietnych kobiet aktywność zawodowa wzrosła w 2016 roku, wśród matek – spadła.

Streszczenie (pl.): http://ibs.org.pl/app/uploads/2018/03/IBS_Working_Paper_01_2018_streszczenie_pl.pdf

Artykuł (ang.): Magda, I., Kielczewska, A., Brandt, N. (2018). The "Family 500+" child allowance and female labour supply in Poland. *IBS Working Paper 01/2018*.

http://ibs.org.pl/app/uploads/2018/03/IBS_Working_Paper_01_2018.pdf

**Publikacja powstała w ramach projektu realizowanego przez Instytut Badań Strukturalnych dla Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD). Wnioski z badania zostały opisane również w raporcie technicznym OECD wykorzystanym do przygotowania raportu „2018 OECD Economic Survey of Poland”.*

Kontakt dla mediów:

Agata Miazga

agata.miazga@ibs.org.pl

668 701 646